

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 mei 1995 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende organisatie van een onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs", heeft op 15 juni 1995 het volgend advies gegeven :

Strekking en rechtsgrond van het ontwerp.

1. Luidens artikel 50, § 5, 7°, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II kan in het voltijds secundair onderwijs een onthaaljaar worden georganiseerd om nederlandsonkundige leerlingen met een andere dan de Belgische of Nederlandse nationaliteit, de Nederlandse taal aan te leren. Aan de Vlaamse regering is de machtiging verleend om een aantal aspecten van dit onthaaljaar te regelen, met name :

- het maximaal aantal onderwijsinstellingen die het onthaaljaar mogen organiseren;
- de inrichtingscriteria;
- het minimum lessenrooster;
- de data voor de telling, per onderwijsinstelling, van het aantal leerlingen in het onthaaljaar voor de vaststelling van het pakket uren-leraar.

De artikelen 1 tot 7 van het voor advies voorgelegde ontwerp beogen uitvoering te geven aan die decreetsbepaling.

2. Het ontwerp stelt daarenboven het puntengewicht vast dat voor de berekening van de werkingssubsidie per leerling van het onthaaljaar in het gesubsidieerd onderwijs moet worden toegekend (artikel 10, § 1, tweede volzin) en bepaalt tevens hoeveel uren-leraar voor het onthaaljaar

.../...

worden verleend (artikel 8). Rechtsgrond voor die bepalingen kan worden gevonden enerzijds in artikel 3, § 2, van het decreet van 31 juli 1990, luidens welk het puntengewicht per leerling wordt vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering, anderzijds in artikel 59, 1º, van hetzelfde decreet, naar luid waarvan de Vlaamse regering de berekeningswijze van het aantal uren-leraar vaststelt.

Er lijkt evenwel geen adequate rechtsgrond voorhanden te zijn voor de bepalingen van :

- artikel 4, § 1, 3º, 6º en 7º,
- artikel 8, § 4,
- artikel 9,
- artikel 10, met uitzondering van paragraaf 1, tweede zin.

Die bepalingen moeten derhalve uit het ontwerp worden weggelaten.

Onderzoek van de tekst.

Opschrift.

De ontworpen regeling geldt enkel in het raam van het voltijds secundair onderwijs. Het opschrift ware derhalve accurater geredigeerd als volgt :

"Besluit van de Vlaamse regering betreffende de organisatie van een onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers in het voltijds secundair onderwijs".

.../...

Aanhef.

1. In de eerste aanhefbepaling moet ook worden verwezen naar de artikelen 3, § 2 en 59 van het decreet van 31 juli 1990 waaraan het ontwerp eveneens zijn rechtsgrond ontleent.

Men redigere het eerste lid derhalve als volgt :

"Gelet op het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, inzonderheid op artikel 3, § 2, gewijzigd bij het decreet van 21 december 1994, artikel 50, § 5, 7°, ingevoegd bij het decreet van 21 december 1994, en artikel 59, gewijzigd bij het decreet van 21 december 1994;"

2. In het derde lid dat, gelet op de chronologische volgorde van de pleegvormen, op het vierde lid moet volgen, moet enkel worden verwezen naar het overleg van de inrichtende machten en niet naar de wetsbepaling die dit overleg oplegt. Om die reden redigere men dit lid als volgt :

"Gelet op het overleg met de afgevaardigden van de inrichtende machten op 4 mei 1995;"

Artikel 1.

1. Het lijkt aangewezen de tweede volzin van paragraaf 1, die geen direct verband vertoont met de eerste

.../...

volzin, om te vormen tot een tweede lid van die paragraaf en dit te redigeren als volgt :

"Een leerling van een onthaaljaar wordt een anderstalige nieuwkomer genoemd".

2. De stellers van het ontwerp dienen ervoor te zorgen dat de selectie van de in paragraaf 2 bedoelde gemeenten op objectieve criteria steunt en geen discriminatoire behandeling van onderwijsinstellingen in andere gemeenten inhoudt.

Onverminderd die opmerking, precisere men paragraaf 2, 1º, c en d, en 2º als volgt :

"§ 2.

1º ...

c) één in Brugge, Kortrijk, Maasmechelen en Hasselt of in een aangrenzende gemeente;

d) één in een gemeente die behoort tot het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad;

2º vijf andere onderwijsinstellingen".

.../...

Artikel 2.

1. In paragraaf 1, 5°, wordt niet een voorwaarde voor de organisatie van een onthaaljaar geregeld maar wel een procedurevoorschrift. Die bepaling hoort derhalve niet thuis in dit artikel en zou beter in een apart artikel worden opgenomen.

2. Uit paragraaf 2, blijkt niet welke leerlingen worden bedoeld met de term "doelgroepleerling". Volgens de gemachtigde ambtenaar wordt met die term gerefereerd aan de omschrijving van de "doelgroepleerling" in het besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 houdende maatregelen tot uitvoering van het onderwijsbeleid voor migranten in het voltijds secundair onderwijs van de eerste graad, en in het besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 houdende maatregelen tot uitvoering van het onderwijsbeleid voor migranten in het voltijds secundair onderwijs van de tweede graad. De gemachtigde ambtenaar heeft er evenwel aan toegevoegd dat in artikel 2, § 2, van het ontwerp de doelgroepleerlingen van alle leerjaren van het secundair onderwijs worden beoogd, dus niet alleen deze van de leerjaren van de eerste en de tweede graad. Indien zulks de bedoeling van de regering is, zou dit duidelijker tot uitdrukking moeten worden gebracht in paragraaf 2.

Artikel 4.

1. In artikel 48, 2°, van het decreet van 31 juli 1990 is reeds bepaald wie als regelmatige leerling in het

.../...

voltijds secundair onderwijs kan worden beschouwd. In paragraaf 1 dienen derhalve enkel de bijkomende voorwaarden te worden vastgesteld waaraan de leerling moet voldoen om als regelmatige leerling tot het onthaaljaar te kunnen worden toegelaten.

2. Met betrekking tot de in artikel 4, § 1, opgenomen toelatingsvoorwaarden moet bovendien worden opgemerkt wat volgt :

2.1. De voorwaarde bepaald in paragraaf 1, 1°, volgt reeds uit artikel 50, § 2, 7°, van het decreet van 31 juli 1990 en moet derhalve niet worden hernomen in een uitvoeringsbesluit.

2.2. Voor de voorwaarden vermeld sub paragraaf 1, 3°, 6° en 7° lijkt, zoals reeds werd opgemerkt, geen wettelijke of decretale grondslag te kunnen worden aangewezen; zij dienen derhalve te worden geschrapt.

De redactie van paragraaf 1 en de verwijzing ernaar in de paragrafen 2 en 3 dienen derhalve te worden aangepast.

Artikelen 5 en 6.

1. Er is enige tegenspraak tussen de artikelen 5 en 6 van het ontwerp, inzonderheid tussen de regel dat een onthaaljaar in de instellingen bedoeld in artikel 1, § 2, 1°, op elk tijdstip van het schooljaar georganiseerd kan

.../...

worden (artikel 5, eerste lid) en de regel dat in diezelfde instellingen het onthaaljaar slechts in stand mag worden gehouden indien er op 1 oktober ten minste tien anderstalige nieuwkomers zijn ingeschreven (artikel 6, tweede lid).

Aan de Raad van State is meegedeeld dat bedoeld wordt dat voor een onthaaljaar dat in de loop van de maand september in die instellingen wordt georganiseerd, vóór 1 oktober ten minste één anderstalige nieuwkomer moet zijn ingeschreven en op 1 oktober tien nieuwkomers moeten zijn ingeschreven. Voor een onthaaljaar dat met toepassing van artikel 5, eerste lid, in dezelfde instellingen na 1 oktober wordt georganiseerd, moeten er onmiddellijk tien inschrijvingen zijn.

2. In beide artikelen wordt verwezen naar de onthaaljaren bedoeld in artikel 1, § 2, 1º of 2º. Die bepalingen hebben geen betrekking op de onthaaljaren, wel op de onderwijsinstellingen die een onthaaljaar kunnen organiseren.

3. Ten slotte blijkt uit deze artikelen niet of er een minimum aantal anderstalige nieuwkomers vereist is voor het organiseren van een onthaaljaar in een onderwijsinstelling bedoeld in artikel 1, § 2, 2º.

Onder dat voorbehoud kan worden overwogen de bepalingen van de artikelen 5 en 6 samen te voegen in een artikel, te redigeren als volgt :

.../...

"Art. 5. § 1. In de onderwijsinstellingen bedoeld in artikel 1, § 2, 1º, kan vóór 1 oktober een onthaaljaar worden georganiseerd indien ten minste één anderstalige nieuwkomer is ingeschreven. Het kan na 1 oktober worden in stand gehouden indien op die datum ten minste tien andersstalige nieuwkomers zijn ingeschreven.

Na 1 oktober kan een onthaaljaar slechts worden georganiseerd indien ten minste 10 regelmatige anderstalige nieuwkomers zijn ingeschreven.

§ 2. In de onderwijsinstellingen bedoeld in artikel 1, § 2, 2º, kan vanaf 1 november een onthaaljaar worden georganiseerd na goedkeuring van een met redenen omklede aanvraag".

Indien op deze suggestie wordt ingegaan dienen de volgende artikelen van het ontwerp te worden vernummerd.

Artikel 7.

Voorgesteld wordt het eerste lid als volgt te redigeren :

"Het lessenrooster omvat ten minste 26 wekelijkse lesuren Nederlands en 2 wekelijkse lesuren godsdienst, niet-confessionele zedenleer, eigen cultuur en religie of cultuurbeschouwing. De vakken eigen cultuur en religie, en cultuurbeschouwing kunnen enkel in de gesubsidieerde vrije onderwijsinstellingen worden gegeven".

.../...

Artikel 8.

1. Artikel 8 stelt geen precieze tellingsdatum vast voor de vaststelling van het pakket uren-leraar van het onthaaljaar en geeft derhalve op een onvolkomen wijze uitvoering aan de opdracht gegeven door de decreetgever in artikel 50, § 5, 7°, van het decreet van 31 juli 1990.

2. Voor zover artikel 8 het aantal uren-leraar voor het onthaaljaar vaststelt dient het, overeenkomstig artikel 57 van het decreet van 31 juli 1990, een onderscheid te maken tussen het aantal uren-leraar voorbehouden voor het onderwijzen van de vakken godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie en het aantal uren-leraar dat wordt toegekend voor het onderwijzen van de andere vakken.

3. Vermits uit artikel 5 blijkt dat zowel in de instellingen bedoeld in artikel 1, § 2, 1°, als in die bedoeld in artikel 1, § 2, 2°, een onthaaljaar kan worden georganiseerd, is het de vraag of de woorden "bedoeld in artikel 1, § 2, 2°" niet moeten worden geschrapt.

4. De bepaling van paragraaf 3 is enkel zinvol indien vooraf op een precieze datum reeds een telling heeft plaats gehad op grond waarvan het aanvankelijk pakket uren-leraar is berekend. Uit de bepaling blijkt niet welke deze referentiedatum is. Het ontwerp geeft er inderdaad geen

.../...

uitsluitend over of de referentiedatum bijvoorbeeld een van de data is vermeld in paragraaf 2.

5. Bij ontstentenis van rechtsgrond dient paragraaf 4 te worden geschrapt.

6. Paragraaf 6 bepaalt dat voor de organisatie van de meest gevolgde of enige cursus godsdienst, niet-confessionele zedenleer, eigen cultuur en religie of cultuurbeschouwing, uitsluitend gebruik mag worden gemaakt van de urenleeraren vermeld in de paragrafen 1, 2 en 3.

Volgens de gemachtigde ambtenaar mag voor de organisatie van andere cursussen godsdienst, niet-confessionele zedenleer, eigen cultuur en religie of cultuurbeschouwing, gebruik worden gemaakt van het urenpakket bestemd voor het onderricht van de overeenstemmende cursussen in de drie graden van het secundair onderwijs. Dit blijkt niet uit het ontwerp.

Artikel 9.

Aan de Raad van State is meegedeeld dat de reglementeringen inzake personeelsaangelegenheden, bedoeld in artikel 9, uitsluitend betrekking hebben op de bekwaamheidsbewijzen. De bepaling van artikel 9 - die overigens geen rechtsgrond vindt in het onderwijsdecreet-II - ware beter in die specifieke regeling opgenomen.

.../...

Artikel 10.

Bij gebrek aan een voldoende rechtsgrond dienen de bepalingen van artikel 10, met uitzondering van deze van paragraaf 1, tweede volzin, te worden weggelaten.

Artikel 12.

De minister belast met de uitvoering van het besluit dient met zijn volledige titel te worden vermeld.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	:	S. VANDERHAEGEN,	kamervoorzitter,
de Heren	:	M. VAN DAMME,	staatsraden,
		D. ALBRECHT,	
		G. SCHRANS,	assessoren van de
		E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	:	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. B. THYS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

S. VANDERHAEGEN.